[2024] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ :2024 ਆਈ ਐਨ ਐਸ ਸੀ 217

ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ

ਬਨਾਮ

ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ

(ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2024 ਦਾ 1638)

18 ਮਾਰਚ 2024

[ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ∗ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੈਡਨੋਟਸ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, 2002-ਧਾਰਾ 45-ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ-ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੰਕਲਪਕਾਰ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਫੰਡ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੁੱਲ ਨਕਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਭਗ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ 4.81 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਦੋ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਈਡੀਐਸ ਤਹਿਤ 8.26 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਥਿਤ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਝੂਠਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ। - ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ-ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ-ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਨਕਾਰ-ਸ਼ੁੱਧਤਾ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਕਾਬ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

∗ਲੇਖਕ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਈਡੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਝੂਠੇ ਐਲਾਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਆਈਡੀਐਸ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਐਲਾਨ ਰੱਦ ਸਨ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। – ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਈਡੀ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋਹਰੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਥਾਈ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਤੁਰੰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28-33]

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 3 ਅਤੇ 2 (1) (ਯੂ)-ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਯੂ/ਐਸ. 3-ਧਾਰਾ2 (1) (ਯੂ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ"-ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸਮੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਕਾਰਜ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ-ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 2 (1)(ਯੂ) – ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਅਪਰਾਧ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 2 (1) (ਯੂ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 21]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ [2022] 6 ਐੱਸਸੀਆਰ 382: (2022) ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 929; ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(1995) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 376; ਨੀਲੂ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ (2009) 14 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1074: (2009) 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 184; ਮਾਇਕਲਾ ਧਰਮਰਾਜਮ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। . (2020) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 743; ਗੌਤਮ ਕੁੰਡੂ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (2015) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 499: (2015) 16 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 1; ਰੋਹਿਤ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (2017) 13 ਐੱਸਸੀਆਰ 156: (2018) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 46-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ; ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1988; ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2016.

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ; ਜ਼ਮਾਨਤ; ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ; ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ; ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ; ਕੰਪਨੀ, ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ; ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣਾ; ਝੂਠੇ ਐਲਾਨ; ਸਮਰਪਣ; ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ; ਜਾਇਦਾਦ; ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ।

ਤੋਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ: 2024 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1638 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 06.04.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2022 ਦੀ ਬੀ. ਏ. ਨੰ. 3590 ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1639 ਅਤੇ 2024 ਦੀ 1640

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਗੀ

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂੰ ਸਿੰਘਵੀ, ਐੱਨ. ਹਰੀ ਹਾਰਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਾ. ਵਕੀਲ, ਵਿਵੇਕ ਜੈਨ, ਅਭਿਨਵ ਜੈਨ, ਅਮਿਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਰਜਤ ਜੈਨ, ਸ਼ਰੀਆਣ ਮੁਖਰਜੀ, ਮੁਈਦ ਸ਼ਾਹ, ਸਿਧਾਂਤ ਸਹਾਏ, ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਸਤਰਾਵਾਲਾ, ਚੰਦਰਤਾਨੇ ਚੌਬੇ, ਅੰਕਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਮਨਨ ਵਰਮਾ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਐੱਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਅੰਨਾਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਪਦਮੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਇਰਿਕਾ ਐਸ ਰਾਜੂ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਸ਼ਿਤੀਸ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਰਨਾਨੀ, ਵਿਵੇਕ ਗੌਰਵ, ਕਾਰਤਿਕ ਸੱਭਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਭਿਪ੍ਰਿਆ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ 06.04.2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਵਿਵਾਦਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। 2022 ਦੀ 3590,2022 ਦੀ 3705 ਅਤੇ 2022 ਦੀ 3710, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
3. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ (ਪੀਸੀ ਅਧਿਨਿਯਮ) (ਸੀਬੀਆਈ)-23 (ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ/ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ) ਨੇ ਮਿਤੀ 17.11.2022 ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੈਟਰਿਕਸ

4. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਅਤੇ ਪੀ. ਸੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਏ. ਸੀ.-1 ਵਿਖੇ 24 ਅਗਸਤ, 2017 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ ਆਰਸੀ-ਏਸੀ- 1-2017-ਏ -0005 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੀਬੀਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪੀਈ ਏਸੀ-1-2017-ਏ0003 ਮਿਤੀ 10.04.2017 ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਉਕਤ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੀਬੀਆਈ, ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 03.12.2018 ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਚ. ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪੂਨਮ ਜੈਨ, ਐਸ. ਅਜੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ, ਐਸ. ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਡਾ. ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ।

5. ਕਿਉਂਕਿ 24 ਅਗਸਤ, 2017 ਦੀ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਪੀ. ਸੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 13 (2) ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ". ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐੱਸ. ਸਤੇਂਦਰ ਜੈਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 14.02.2015 ਤੋਂ 31.05.2017 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਗੀ ਨਕਦੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਇੱਕ ਈਸੀਆਈਆਰ ਨੰ. ਈਸੀਆਈਆਰ/ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ/14/2017 ਮਿਤੀ 30 ਅਗਸਤ, 2017 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਸਤੇਂਦਰ ਜੈਨ, ਵੈਭਵ ਜੈਨ, ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਰਾਊਜ਼ ਐਵੇਨਿਊ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 27.07.2022 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਐਸ. ਸਤੇਂਦਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 23/2022 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

6. ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ 30 ਮਈ, 2022 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੂੰ 30 ਜੂਨ, 2022 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ -

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ	ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਂ	ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ)
1.	ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ	ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਅਤੇ ਨਕਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਕਲਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੋਸਤ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਅਕਿਨਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੇ ਆਡੀਟਰ ਵਜੋਂ। ਲਿਮਟਿਡ, ਪਰਯਾਸਇਨ ਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਮੰਗਲਾਈਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ) ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐੱਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਤਾ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਰਾਜੇਂਦਰ ਬਾਂਸਲ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਨਕਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਦਿ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸੰਕਲਪਿਕ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲੈ ਕੇ, ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਵੇਇਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਲ 2015-16 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ ਰੁ.4.81 ਕਰੋੜ (ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁ.4.75 ਕਰੋੜ + ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁ. 5.32 ਲੱਖ) ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਰੁ.4,65,99,635/- ਭਾਵ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ (ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੁ.4,60,83,500/- + ਰੁ.5,16,135/- ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਜੇ.ਜੇ ਵਿੱਚ ਰੁ.15,00,000/- ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਆਦਰਸ਼ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਾਲ 2015-16 ਦੌਰਾਨ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। 15,00,000 + ਰੁ.16,800/- ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੇ 14.02.2015 ਤੋਂ 31.05.2017 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰੁ.4,81,16,435/- ਭਾਵ . ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। (ਰੁ.4,60,83,500/- + ਰੁ.15,00,000/- ਦਾ ਜੋੜ ਜੇ.ਜੇ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਆਦਰਸ਼ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿ. + ਰੁ.5,16,135/- ਅਤੇ ਰੁ.16,800/- ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ)-, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ/ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ, ਉਸਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵੈੱਬ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਧੋਤਾ ਹੈ.

		ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੁ.4,81,16,435/- ਤੱਕ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਰੱਖਣਾ, ਲੁਕਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੈ।
2.	ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ	ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਈਡੀਐਸ, 2016 ਤਹਿਤ 2010-11 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2015-16 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੁ. 8.6 ਕਰੋੜ (ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ ਰੁ.1,53,61,166/- ਸਮੇਤ) ਦੀ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਕਿਨਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੈਭਵ ਜੈਨ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਲਿਮਟਿਡ, ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣ ਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਤਿਅੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਰੁ.4,81,16,435/- ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।
3.	ਵੈਭਵ ਜੈਨ	ਵੈਭਵ ਜੈਨ 2010-11 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2015-16 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 8.6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ ਰੁ.1,53,61,166/- ਸਮੇਤ) ਦੀ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈਡੀਐਸ, 2016 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ।

		ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਅਕਿਨਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਲਿਮਟਿਡ, ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਮੰਗਲਾਈਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਆਪਣੇ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣ ਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਤਿਅੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਰੁ.4,81,16,435/- ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ

7. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂੰ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਈ. ਸੀ. ਆਈ. ਆਰ. ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਈ. ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿ ਕੇ ਈ. ਡੀ. ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 30.05.2022 ਤੋਂ 26.05.2023 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ii) ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(iii) ਭਾਵੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ 4.61 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 59,32,122/- ਜੋ ਕਿ 1 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ,

ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(iv) ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਗਿਣੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਿਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਰੁ.1,62,50,294/- ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਈਡੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਰਕਮ 1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। 4,81,16,435/-.

(v) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ।

(vi) ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੇ ਲਾਕਰ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਮੁਹਾਰਤ ਨੂੰ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਰਜ਼ੀ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(vii) ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਥਿਤ ਕਮਾਈ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਸ਼ੇਅਰ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(viii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਈਡੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ix) ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਸਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸੁਗੰਧ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਸਰੋਤ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

(x) ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(xi) ਈਡੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ "ਤੇ 4.81 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

(xii) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਿਰਫ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(xiii) ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(xiv) ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ 2010-2016 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਗਭਗ ਰੁ.16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਖੁਲਾਸਾ ਯੋਜਨਾ (ਆਈਡੀਐਸ) ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਡੀਐਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੀਸੀਆਈਟੀ ਦੁਆਰਾ 09.06.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ/ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਸੀਆਈਟੀ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 01.08.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਪੀ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ. 16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਨ।

1. [2022] 6 ਐਸਸੀਆਰ 382 : 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 929

(xiv) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 27.06.2018 'ਤੇ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਭਰੋਸਾ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ, ਜਿੰਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਕਤ ਆਮਦਨ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜਸਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਉਸੇ ਰਕਮ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

(xv) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਜੈ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਭੱਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

8. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਵੀ. ਰਾਜੂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

(i) ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ 2015 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨ।

(ii) ਚੈੱਕ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਕੰਪਨੀਆਂ-ਮੈਸਰਜ਼ ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 4.81 ਕਰੋੜ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। , ਮੈਸਰਜ਼ ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ। ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਮੰਗਲੇਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੇਜੇ ਆਈਡਿਯਲ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ। ਲਿਮਟਿਡ, ਸ਼ੈਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ/ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ।

(iii) ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ, ਜੀਵੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਪੀ. ਮੋਹਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ. ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਧਾਰਾ50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਕਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਨਕਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਕਦੀ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ।

(iv) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ., 2016 ਅਧੀਨ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਐਲਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦਾ ਸੀ।

(v)ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 29.07.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸਨ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ।

(vi) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜਾਅਲੀ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਅਸਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ। 16.50 ਕਰੋੜ (ਲਗਭਗ) ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010-11,2011-12 ਅਤੇ 2015-16 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਡੀਟਰ/ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਪੀ. ਮੋਹਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ।

(vii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਧੋਖਾਧੜੀ , ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਕਾਬ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(viii) ਆਈਡੀਐੱਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਅਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾਖਲੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ 16.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੇ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ-ਢੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਰਲੀਕਰਨ ਦਾ ਰੰਗ ਦੇਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਈ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(ix) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਆਰਥਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਾਗੀ ਮੂਲ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਲੇਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।

(x) ਦੋ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਅਤੇ ਜੀਵੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਡਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

(xi) ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

9. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਮੇਨਕਸ਼ੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ: -

(i) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਭਾਵ . ਪੀਸੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (14.02.2015 ਨੂੰ 31.05.2017). ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਜੈ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 2015-2016 ਤੱਕ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਭਾਵ 31.05.2017

(ii) ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 27.09.2016 ਨੂੰ ਆਈਡੀਐਸ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭਾਵ . 31.05.2017. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

(iii) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 2010-2011 ਤੋਂ 2015-2016 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਈਡੀਐਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਪੀਐਮਐਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ 16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਈਡੀ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਂਟਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

(iv) ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 183 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਆਈਡੀਐੱਸ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਕਤ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। "ਖ਼ਾਲੀ" ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 2 ਉੱਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

(v) ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਆਈਡੀਐਸ ਦੇ ਐਲਾਨ, ਕੀ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਲੂ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ 3 ਅਤੇ ਮਯਾਕਲਾ ਧਰਮਰਾਜਮ ਅਤੇ ਓਰਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ[4]

(vi) ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ –

2 (1995) ਸਪਪ (3) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 376
3 [2009] 14 ਐੱਸਸੀਆਰ 1074: (2009) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 184
4 (2020) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 743

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਥਿਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਪਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(vii) ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦਾ 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਤੇਂਦਰ ਜੈਨ ਨਾਲ ਜੋੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬੇਲੋੜ੍ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(viii) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦਿਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧ ਤੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ 2013 ਤੋਂ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਸੀ।

(ix) ਅਪੀਲਕਰਤਾ 30.06.2022 ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਵੈਭਵ ਜੈਨ 18.08.2023 ਤੋਂ 27.12.2023 ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ 12.09.2023 ਤੋਂ 27.12.2023)

(x) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਐੱਸ.ਵੀ. ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਰਾਜੂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ: -

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੋਸ਼ੀ-ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ. ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ 27.07.2022 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ.1,90,00,000/- ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ

ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ। ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਇੰਦੂ ਜੈਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ.

(ii) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ। ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ. ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ 27.07.2022 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁ.69,00,300/- ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਸਵਾਤੀ ਜੈਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਗੀ ਧਨ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

(iii) ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਈ.ਡੀ.ਐਸ, 2016 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਭਾਵ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਰੁ. 8.6 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। 2010-11 ਤੋਂ 2015-16 ਤੱਕ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ।

(iv) ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਵ . ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ। ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ. ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ। ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ. ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਆਈਡੀਐੱਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲਿਮਟਿਡ।

(v) ਆਈਡੀਐੱਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਈਡੀਐੱਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

(vi) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਧਿਨਿਯਮ, ਅਰਥਾਤ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(vii) ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਤੱਥ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(viii) ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੋਵੇਂ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹਨ, ਅਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ।

(ix) ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੀ. ਸੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(x) ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 1,50,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। 4,60,83,500/- ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ. ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ 01.04.2015 ਤੋਂ 31.03.2016 (ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ।

(xi) ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੇਂਦਰ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਦੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਦੌਰਾਨ ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਦਾਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(xii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਮਿਤੀ 03.12.2018 ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰ. ਆਰਸੀ-ਏ.ਸੀ -।- -2017-ਏ 0005 (ਮਿਤੀ 24.08.2017) ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਰੁ.1,47,60,497.67 ਦੱਸੀ ਸੀ, ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੁ.4,81,16,435/- ਦੀ ਰਕਮ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 31.03.2022 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(xiii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਜੋ ਜਾਅਲੀ ਸ਼ੇਅਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਜਾਅਲੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਕਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਰੋਤ ਨਕਦ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਸੈ◌ੇ◌ਂਦਰ ਜੈਨ, ਉਹ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਨਕਦੀ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਰਥਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਸੀ ਜੋ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।

11. ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਏਐਸਜੀ ਰਾਜੂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੁ.1,53,61,166/- ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾ ਨੰਬਰ-248 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ, ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸੀ।

ਰੁ. 4.61 ਕਰੋੜ , ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ.ਜੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਰੁ. 4.81 ਕਰੋੜ (ਰੁ. 4.61 ਕਰੋੜ ਪਲੱਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਲੱਸ ਰੁ.15 ਲੱਖ)। ਆਦਰਸ਼ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਟਿਡ) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਆਈਡੀਐਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

12. ਉਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਖੌਤੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਡੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਈ. ਡੀ. ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਭਾਵ . ਦੁਆਰਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1,47,60,497/-. ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਕੜਾ ਰੁਪਏ ਸੀ। 1,53,61,166/-, ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਕੜਾ ਰੁਪਏ ਸੀ। 4,81,16,435/- ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਕੜਾ ਰੁ.4,65,99,635/- ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਲਾਭ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

13. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ 03.12.2018 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਾਂਗੇ।

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਨ, ਭਾਵ (i) ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਪੀ. ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਅਤੇ (ii) ਜ਼ਮਾਨਤ' ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਗੌਤਮ ਕੁੰਡੂ ਬਨਾਮ. ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ (ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 5, ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ -

"30. ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 65 ਅਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 71 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣਗੇ। ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

15. ਵਿਜੈ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀਃ-

"387। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋਹਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

5 [2015] 15 ਐਸਸੀਆਰ 499: (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 1

2018. ਉਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ) ਸਿਰਫ 2002 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਮੇਤ ਉਪਬੰਧ (ਧਾਰਾ 45) 2002 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਹੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। 2018 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2002 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਸਮੇਤ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ' ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਆਮ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, 2002 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੀਆਂ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ "ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ" ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

400. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ 2002 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 45 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਵੇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ, ਜੋ 2002 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ।

404. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1973 ਕੋਡ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਮ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

406. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ 2002 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ 2002 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗ਼ਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਤਫਾਕਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ 2002 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ. ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

16. ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਕੇਸ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੀਏ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ' ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ' ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਲਵਾਂਗੇ।

17. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਨਕਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਕਲਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਨੇ ਜੁਲਾਈ/ਅਗਸਤ, 2010 ਵਿੱਚ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਨਕਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਈਡੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸੰਕਲਪਿਕ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ-ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਲ 2015-16 ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ 4.81 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਲਿਮਟਿਡ, ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੰਗਲਾਈਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਉਸ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ/ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਰੁ.4,65,99,635/- ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ ਉਕਤ ਐਂਟਰੀ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਜੇ.ਜੇਵਿੱਚ ਰੁ.15 ਲੱਖ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਆਦਰਸ਼ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਸਾਲ 2015-16 ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਧਾਰਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਰੁ.15 ਲੱਖ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰੁ.16,800/- ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੁ.4,81,16,435/- ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਰੱਖ ਕੇ, ਲੁਕਾ ਕੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

18. ਈਡੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 2010-11 ਤੋਂ 2015-16 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 8.26 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈਡੀਐਸ 2016 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖਰੇ ਸੁਤੰਤਰ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਈਡੀ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਅਕਿਨਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੂਰਵ-ਮਿਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ। ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਈਡੀਐੱਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣ ਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਰੁ.4,81,16,435/- ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਈ. ਡੀ. ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਨੇ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1,47,60,497/- ਜਦੋਂ ਕਿ ਈਡੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਰੁ.4,81,16,435/- ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲਗਭਗ ਰੁ. 4.6 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਰੁ.59,32,122/- 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉੱਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ।

20. ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘਵੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ2 (1) (ਐਫ. ਏ.) "ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ" ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ।

ਧਾਰਾ2 (1) (ਪੀ) ਧਾਰਾ2 (1) (ਯੂ) ਵਿੱਚ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਅਤੇ ਧਾਰਾ2 (1) (ਵੀ) ਵਿੱਚ "ਜਾਇਦਾਦ" ਅਤੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ। ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

"ਧਾਰਾ2 (1) (ਫਾ)

"ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਇਕਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ;

ਧਾਰਾ2 (1) (ਪੀ)

(ਪੀ)"ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ" ਦਾ ਅਰਥ ਧਾਰਾ3 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

ਧਾਰਾ2 (1) (ਯੂ)

(ਯੂ) "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ;

ਵਿਆਖਿਆ. ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
ਧਾਰਾ 2 (1) (v)

(v) "ਸੰਪਤੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਹਰ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਠੋਸ ਜਾਂ ਅਮੂਰਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਵਿਆਖਿਆ. ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 3

ਜੋ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣਾ, ਕਬਜ਼ਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ -ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ-

(i) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਰਥਾਤਃ-

(ਏ) ਲੁਕਾਉਣਾ; ਜਾਂ
(ਬੀ) ਕਬਜ਼ਾ; ਜਾਂ
(ਸੀ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਜਾਂ
(ਡੀ) ਵਰਤੋਂ; ਜਾਂ
(ਈ) ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ
(ਐੱਫ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਦਾਗ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ;
(ii) ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

21. ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਕਾਰਜ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ। ਬੇਸ਼ਕ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਅਪਰਾਧ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਯੂ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

22. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਈਡੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਰੋਹਿਤ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ. ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ 6, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ-ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਕੇਸ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

23. ਫਿਰ, ਵਿਜੈ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ-

431. 2002 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6 [2017] 13 ਐਸਸੀਆਰ 156: (2018) 11 ਐਸਸੀਸੀ 46

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੇ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ, ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਮਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਨੋਟਿਸਕਰਤਾ) ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਈਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਸਮੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (3) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਝੂਠ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 2002 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ-ਮੈਸਰਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ/ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ. ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਉਹ ਲਗਭਗ 4.81 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪਿਕ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸਨ, ਜੋ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਪੀ. ਮੋਹਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਨੇ ਜੂਨ/ਜੁਲਾਈ, 2010 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼/ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜੋ ਨਕਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ 2010-11 ਤੋਂ 2015-16 ਤੱਕ ਸਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ/ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਕਦੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਖੇ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ/ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਵਾਲਾ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਜੀਵੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਚੋਖਾਨੀ ਨੂੰ ਟੋਕਨ ਲੈ ਕੇ ਨਕਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ (ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਂਸਲ) ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲੈਣ ਲਈ ਚੈੱਕ/ਆਰ. ਟੀ. ਜੀ. ਐੱਸ. ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਖਾਲੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤਿਅੰਦਰ ਜੈਨ/ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2010-2016 ਦੌਰਾਨ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ 40-50 ਵਾਰ ਕੁੱਲ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਿਅੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਿਅੰਦਰ ਜੈਨ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ/ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ 12,40,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

25. ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਕੁਲ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਜੇ ਆਈਡਿਯਲ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਉਸ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਪੂਨਮ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਖੁਦ 27.02.2018 ਨੂੰ ਦਰਜ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ 16.50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਕਮ (ਲਗਭਗ) ਉਸ ਨੂੰ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਮੰਗਲਾਈਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਧਾਰਤ ਐਂਟਰੀ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ/ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੰਕਲਪਿਕ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ, ਫੰਡ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਐੱਫ. ਏ.) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ" ਸਨ।

26. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਅਤਿਅੰਤ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਨੇ 27.09.2016 ਨੂੰ ਫਾਰਮ-1 ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 183 ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਯੋਜਨਾ, 2016 (ਆਈਡੀਐਸ) ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ' ਤੇ 2011-12,2012-13 ਅਤੇ 2016-17 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਰੁ.8,26,91,750/- ਦੀ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (IV) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 183 ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 09.06.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੁ.8,26,91,750/- ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ "ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ" ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ "ਰੱਦ" ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀਆਈਟੀ ਦਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਏਸੀਆਈਟੀ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਂਜ (IV) ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 07.06.2017 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

ਜੈਨ. ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਸਥਿਤ ਸ਼ੈੱਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਲ 2011-12 ਅਤੇ 2012-13 ਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰੋਕੂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1988 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਪੀ. ਬੀ. ਪੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 24.05.2017 ਨੂੰ ਪੀ. ਬੀ. ਪੀ. ਟੀ. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਜ਼ੀ ਕੁਰਕੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਤੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਅਲੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਐਫਏ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 183 ਤਹਿਤ ਪੀਸੀਆਈਟੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 09.06.2017 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰ. 2017 ਦਾ 6541 ਅਤੇ 2017 ਦਾ 6543 ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 21.08.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀਃ

"30. ਅੱਠ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਖਰੀਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਲ. ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰੋਕੂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਖੁਦ "ਬੇਨਾਮੀਦਾਰ", ਭਾਵ ., ਏ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 24 ਮਈ, 2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਨਕਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ/ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਰਕੈਸਟਰੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾਕਾਰਾਂ ਨੇ "ਬੇਨਾਮੀਦਾਰ" ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਆਮਦਨ-ਕਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਯਕੀਨਨ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ,

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

27. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰਬਰ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 2019 ਦੇ 27522 ਅਤੇ 2019 ਦੇ 27610, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 29.11.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

28. ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੇ ਨਕਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁੱਲ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਐਂਟਰੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। 4.81 ਕਰੋੜ (ਲਗਭਗ) ਚਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਧਾਰਤ ਐਂਟਰੀ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਭਾਵ . ਐਮ/ਐਸ. ਅਕਿੰਚਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਪਰਯਾਸ ਇਨਫੋਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਮ/ਐਸ. ਇੰਡੋ ਮੈਟੇਲਿੰਪੈਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਮ/ਐਸ. ਮੰਗਲਾਯਤਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਿਮਟਿਡ, ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਕਾਬ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

29. ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਆਈਡੀਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੇ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁ. 8.26 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਣਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਅਧੀਨ ਉਪਰੋਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਐੱਫ. ਏ., 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਖ਼ਾਰਜ" ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਵੱਲੋਂ ਆਈਡੀਐੱਸ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਝੂਠੇ ਐਲਾਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ

ਹੁਣ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਆਈ. ਡੀ. ਐੱਸ. ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਐਲਾਨ ਰੱਦ ਸਨ। ਆਈਡੀਐੱਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਈਡੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ।

31. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੰਕੁਸ਼ ਜੈਨ ਅਤੇ ਵੈਭਵ ਜੈਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਖੌਤੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਬਰੈਕਟ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜਾ ਰੁ.1,53,61,166/- ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

32. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋਹਰੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ' ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਏ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

33. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਜ਼ੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਨੂੰ 30.05.2022 ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਦਿਨ. ਹੁਣ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 436 ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

34. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੈੱਡਨੋਟਃ ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



Advocate Shifa Kler